

FOAIA DIECEZANĂ

Organul eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

APARE DUMINECA

Prețul abonamentului:	Manuscrisele nu se înapoiază și se adresează redacțiunii „Foaia Diecezană”; iar banii pentru abonamente și inserțiuni se trimit administrațiunii „TIPOGRAFIA și LIBRĂRIA DIECEZANĂ” în Caransebeș.	Prețul inserțiunilor:
Pe un an . . . . . 100 Lei		Pentru publicațiuni oficioase, concurse edicte etc. publicate de 3 ori, dacă conțin până la 150 de cuvinte 90 Lei, până la 200 de cuvinte 120 Lei, de aci în sus 150 Lei
Pe jumătate de an . . . . . 50 "		
Pe un pătrar de an . . . . . 25 "		
Un număr . . . . . 2 Lei.		
Pentru străinătate pe un an . . . . . 150 Lei.		

Nr. 34 M. 1925.

Nicolae,

Sinceritatea unui preot.

De: Diaconul Dr. Gh. Comșa.

din îndurarea lui Dumnezeu arhiepiscop al bisericii ortodoxe române din arhidieceza de Alba-Iulia și Sibiu și mitropolit al Românilor ortodocși din Ardeal Bănat, Crișana și Maramureș.

Preasfințitorilor frați Episcopi, Venerabilelor Consistore eparhiale, onorabililor deputați congresuali, iubitului cler și popor din mitropolia Noastră, dar și milă dela Dumnezeu Tatăl și binecuvântarea Noastră arhierescă.

Cu provocare la concluzul congresual din 18 Octomvrie 1924 Nr. 110, prin care Congresul național-bisericesc s'a ajurnat, și în vederea că proiectul de lege pentru unificarea organizațiunii bisericești a fost depus în Corpurile legiuitoare, ne vedem îndemnați a convoca și prin aceasta declarăm convocat *Congresul național-bisericesc* pentru continuarea ședințelor sale pe *Luni, în 2 Martie 1925, la ora 9 a. m.* la reședința noastră arhiepiscopescă din Sibiu. În considerarea importanței obiectelor dela ordinea zilei, unificarea organizării bisericești și reconstituirea Consistorului mitropolitan, domnii deputați congresuali sunt rugați a se prezenta în număr complet.

Sibiu, în 20 Februarie 1925.

(ss) **Dr. Nicolae Bălan,**
arhiepiscop și mitropolit.

Nici odată nu s'au ivit mai mulți îndrumători și conducători de conștiințe, ca în zilele noastre. Prea mulți se cred capabili a fi luminători ai căilor mulțimii. În adevărata biserică a lui Christos numărul conducătorilor și atitudinea lor sunt determinate de faptul, că biserica are conducerea, fiind ea stâlpul și întărirea adevărului.

Nu este deci cu puțință, ca cineva să se ridice peste autoritatea bisericii, care cu puterea duhului ei împacă toate necesitățile sufletești ale omului. Râvna apostolică este cea dintâi, care nu lasă pe slujitorul altarului să apuce pe căi greșite. Adevărata râvnă nu trece nici odată peste porunca Mântuitorului. Când Domnul nostru Iisus Christos a poruncit învățăceilor săi, să nu se grijească cum și ce au a spune, când li se va cere să grăiască, — i-a asigurat, că nu vor grăi ei, ci Duhul Tatălui va grăi pentru dânșii. (Mat. X. 19—20). Ori, astăzi ni se cere mai mult ca oricând să grăim și să răspândim Evanghelia cu cu putere multă. În marginile poruncii divine preotul își face datoria, dar' nu toată lumea vede sinceritate în munca preotului. Tocmai fiindcă trăim în zodia reformatorilor, nu toți creștinii cunosc, care preot are adevărată râvnă apostolică.

În asemenea cazuri însăși conștiința preotului trebuie să vorbească. Un asemenea caz s'a întâmplat în eparhia Râmnicului-Noului Severin. Preotul Ioan V. Popescu din parohia Bălești, județul Gorj, a fost suspectat, că ar fi pe panta alunecării dela ortodoxie. Chiriarul său nu

îndoit nici măcar o clipă, că acel preot nu are zel pentru predicarea Evangheliei și i-a recomandat să propoveduiască mai departe cuvântul divin cu același zel, cu *prudență și tărie în credința ortodoxă*.

Cuvântul arhipăstoresc plăcu preotului Ioan Popescu. Cucernicia Sa a scris o scrisoare de toată frumusețea Chiriarhului său. Și-a desvălit conștiința. A început cu o remarcabilă modestie, spunând, că Chiriarhia prea mult îi laudă zelul, căci zelul cere muncă neobosită și o cunoștință de preot nemărginit de curată. Continuă apoi să spună, că în atmosfera seminarului, în capitală, numai mai târziu a cugetat, că e dator să lupte pentru doctrina creștină ortodoxă. Văzând, că sectanții mânuiau ușor Sf. Scriptură, și-a încordat voința, răbdarea și a aprofundat Sf. Scriptură. În lumina Evangheliei a simțit, că omul trebuie să fie pururea în dependență de Dumnezeu. (Ioan 15). Incepu să vadă din ce în ce mai mult, că nenorocirea noastră stă în aceea, că nu avem ce exprima, iar' nu că nu știm cum să ne exprimăm. Și astfel, ca să avem ce exprima, trebuie să răspândim Cuvântul Domnului. Așa s'a apucat preotul din Bălești, să predice regulat, iar după ce a fost numit misionar, a simțit, că sectele se așează în golul ce-l face lipsa de propovăduire a cuvântului divin. A început să combată sectele cu două metode: 1. întărirea sufletelor propriilor credincioși 2. readucerea rătăciților la ortodoxie.

Mărturisirea preotului e cât se poate de ziditoare. Se găsește în întregime în revista „Renașterea“ din Craiova. Prea Sfințitul Episcop Vartolomeiu laudă sinceritatea ei, precum și modestia smeritului slujitor al altarului față de atâția farsori ai sectanților și preinși reformatori ai zilelor noastre, cari s'au erijat în oameni fără scăderi. Prea Sfințitul Episcop recomandă preoțimei, să-și examineze conștiința în felul arătat de preotul din Bălești.

Cazul acesta este de învățătură pentru adevăratul preot.

Fără multă pătrundere psihologică observi, că preotul din Bălești este aderentul sincerității. Mare prăpastie este între el și între atitudinea fostului preot Teodor Popescu din București. Preotul din Bălești și-a desvălit sufletul, dar fostul preot dela biserica Cuibu — cu — Barză a,

știut să tragă pe câți-va neorientați în capcana aparențelor adăpostite de vorbe frumoase. Preotul ortodox român nu poate vorbi, decât din prisosința inimii și plin de smerenie. Atunci el nu poate să cadă și nici pe alții nu-i duce pe povârnișul căderii.

Bine să fixăm un lucru. Uneltirile sectare nu cunosc sinceritatea, care străbate în lume prin glasul Evangheliei. Nici floarea modestiei nu a crescut în inimile lor. Să ne ferim, ca de o lepră periculoasă, de sectarismul reformatorilor și să ne refugiem înlăuntrul conștiinții proprii. Să exercităm un criticism nepărtinitor asupra lumii noastre sufletești și să nu uităm, că mai presus de conștiința noastră planează Înaltul Judecător. Glasul conștiinței noastre trebuie să fie mărturisirea unui preot.

Dumineca lăsatului de brânză.

„Trei pedepse îți pun în vedere, dintre cari să-ți alegi una, ca răsplată poporului pentru păcatele sale, și anume: șapte ani foamele în țară, trei luni vărsare de sânge, ori trei zile moarte năpraznică“.

Aceste pedepse s'au vestit de Dumnezeu împăratului David, când a văzut păcatele ne mai pomenite ale poporului israelitean.

„Șapte ani foamele în țară.“

Că ce pedeapsă grea e foametea, aceasta o pot ști mai ales aceia, cari au trăit în vreme de foamete. Să n'ai pâne în casă și să privești cu desperare la copii, cum plâng și mor de toame și să nu-le poți ajuta. Asta e un lucru îngrozitor. Se istorisește, că un general întrând odată întrun sat, vede mai multe femei bătrâne, cum conduc la câmp afară vre-o patru sute de copii, întocmai cum conduce păstorul oile la pășune și întrebându-le, că unde merg cu atâția copii, i-s'a răspuns, ca să vină să vadă, ceea-ce nu s'a mai pomenit, anume: acești copii nenorociți, după ce părinții lor au perit în război, — siliți de foame — mâncau earba câmpului.

Foamete cumplită era așadară prima pedeapsă. Iar a doua era: *„Trei luni vărsare de sânge“.*

Nimeni nu dorește războiul, căci am văzut cât amar de sânge s'a vărsat. Dușmanii năvălesc cu furie, ca niște fiare sălbatice. Aerul sună de zângănitul săbiilor, iar ceriul par'că se întunecă de fumul tunurilor și în negura aceea se aud țipetele de durere ale celor răniți de gloanțe și de străpunsul săbiilor. Strigăte după ajutor, — dar nime n'are vreme să-i deie la o parte, ci trec

pe te cei răniți și groază te cuprinde, când vezi, cum se împiedecă caii printre cadavre și cum roțile dela carele de război se scaldă în sânge de om. De altă parte iarăși morți cu grămada, mulțime de căpăține de om, mâni, picioare frânte, ochi străpunși de sabie și creeri lipiți de baionete. Ce priveliște îngrozitoare! Să vezi, cum întră dușmanul în moștenirea ta și străpunge cu sabia inima copilului tău nevinovat și tu stai neputincios și să nu-l poți apăra. Aceasta-i pedeapsa a doua.

A treia pedeapsă e și mai grozavă și anume:
„Trei zile moarte năpraznică!

Istoricii ne povestesc despre niște boale înfricoșate, cari constau în aceea, că dintr'odată negreă întreg corpul omului și după aceea începea a putrezi și cădeau ochii, urechile, mâinile dela încheieturi, astfel că omul își dădea sufletul între chinurile cele mai grele.

Iată așadară cele trei pedepse, cari aveau să vină asupra poporului israelitean. Împăratul David, luând veste despre aceste pedepse, a postit și s'a rugat lui Dumnezeu cu tot poporul, iar Dumnezeu s'a îndurat și a mântuit poporul de pedeapsă.

Prorocul Iona a primit poruncă dela Dumnezeu, să meargă la Niniwe și să vestească locuitorilor, că în trei zile au să piară pentru păcatele lor. Auzind ei aceasta hotărâre a lui Dumnezeu, cu toții începură a posti cu mic cu mare. Împăratul și-a schimbat mărirea în smerenie, a depus coroana și și-a presărat cenușă pe cap, a lăpădat vestmântul împărațesc și s'a îmbrăcat în vestmântul simplu al smerenei, a părăsit tronul împărăției și s'a așezat la pământ cu umilință și plângea împreună cu poporul. În modul acesta s'a mântuit cetatea de perire. Așadară, ceea ce n'a fost în stare să facă împăratul cu toată mărirea sa, a făcut-o pe altă cale: prin post, umilință și plângere.

Fiind postul atât de însemnat, vedem, că în raiu prima poruncă dată de Dumnezeu strămoșilor nostri a fost opreliștea, ca din pomul cel din mijlocul raiului să nu mănânce. Vedem, că poporul israelitean a postit în diferite întâmplări ale vieții, așa bunăoară, când se pregăteau pentru vre-o împrindere mai mare, ori perdeau vre-o luptă în război, ori în cazuri de nenorociri și când boale grele veniau asupra țării.

Așa vedem, că Moisi, înainte de a primi dela Dumnezeu tablele legii, a postit 40 de zile.

Ioan Botezătorul, înainte de a boteza pe Isus în Iordan, încă a postit.

Cu postul, ca cu o armă puternică, întrând prorocul Daniil în gropa leilor, a rămas acolo neatins și a eșit din mijlocul leilor ca dintre niște oi blânde.

Cu post au intrat cei trei tineri în cuptorul de foc și au rămas nevătămați. Așadară, dacă postul ajută în groapa leilor, în cuptorul de foc, duhurile necurate le alungă și urgia lui Dumnezeu o potolește, — atunci trebuie să-l ținem și noi cu atât mai mult, căci însuși Isus Christos ni-a dat exemplu în privința aceasta, căci înainte de-a păși în public, a petrecut patruzeci de zile și patruzeci de nopți în post și rugăciuni.

Pentru aceea biserica dreptmăritoare — după exemplul lui Christos — a orânduit postul de patruzeci de zile înainte de ss. Paști, despre carele zice sfântul Ioan Gură de aur: „nu pentru Paști s'au pentru cruce postim, ci pentru păcatele noastre, fiindcă Paștile nu sunt cauză de post și de plâns, ci de veselie și de bucurie“.

Postim cele două zile din săptămână: Miercuri și Vineri, pentru că în zi de Miercuri s'au sfătuit Jidovii, ca să-l vindă pe Christos, iar în ziua de Vineri a pățimit Christos moarte înfricoșată pe cruce pentru păcatele omenimei.

Insemnătatea adevărată însă a postului o descrie sfântul Ioan Gură de aur în următoarele:

„Postești! E bine, dară arată-mi aceasta și prin fapte. Intrebi, că prin ce fapte? Iată-le: dacă vezi fericit pe vecinul tău, nu-l pizmui“.

„Nu numui gura ta trebuie să postească, ci și ochii, urechile, mâinile și picioarele și toate ale tale!“

„Să postească ochii: neprivind cu lăcomie; urechile: neascultând clevetirile; să postească mâinile: finându-le curate de câștig nedrept și de avere nedreaptă. Să postească picioarele neumblând în fără-delegi“.

Postul însă își primește sfințirea prin primirea sfintei cuminecături.

Despre Moise se istorisește, că pascănd odată oile socrului său, a văzut din depărtare un rug cuprins de flăcări, care însă nu s'a prefăcut în cenușă. Voind el să se apropie de locul acela, auzi un glas, care îi zicea: Nu te apropia, ci mai întâi desleagă încălțămintele tale, pentru că locul, unde voiești să pășești loc sfânt este.

Pentru aceea, creștine, după ce ai postit și vrei să primești sfânta cuminecătură, desleaga mai întâi încălțămitele cugetelor, vorbelor și faptelor rele, pentru că sfânta cuminecătură este focul, care luminează și curățește pe om, iar pe cei păcătoși îi arde.

Tot despre Moise se istorisește, că el coborându-se de pe muntele Sinai, unde prin nuor a vorbit cu Dumnezeu, și stând înaintea poporului, fața lui a strălucit atât de tare, încât poporul nu era în stare, ca să privească în fața lui.

Așa strălucește inima și sufletul aceluia creștin, carele după un post curat primește sfânta cuminecătură.

Academia și limba cărților bisericești.

Cetim în ziare, că Academia Română, în nizuința de a restabili și a păstra uniformitatea limbii, a luat următoarea deciziune în ceea ce privește unificarea limbii liturgice în ambele biserici românești:

„De mai bine de două secole, întregă românimea dela Carpați se bucură de un tezaur neprețuit, a cărui folosire a contribuit mult la menținerea unității ei culturale și prin aceasta la conștiința unității naționale. Acest tezaur este limba ritualului, a cultului religios în biserica românească din toate ținuturile. Acest tezaur a fost câștigat prin evoluțiunea culturală din secolul XVII și a rămas câștigat pentru totdeauna.

„Deși tot de peste două secole, parte din românimea de peste Carpați a făcut Unirea cu biserica catolică romană; deși cu aproape un secol mai târziu, partea nordică a Moldovei, cuibul și izvorul statului Moldovei, a fost despărțită de cealaltă țară și trecută sub stăpânire austriacă străină de limbă și de lege — totuși limba liturgică, limba cultului sfânt, a rămas limba vie națională în toată biserica poporului românesc. Numai românii din Basarabia deslipită de Moldova la 1812 și-au văzut câțiva ani mai târziu propria limbă națională isgonită din vechea lor biserică națională și — în numele pravoslaviei ortodoxe și a comunității de credință — înlocuită cu limba slavă și rusească, străină și neînțeleasă de dânșii.

„In secolul XIX. deosebite curente de idei au diferențiat limba școlii, a cărții și culturii românești în deosebite provincii: în Ardeal latinizarea cristalizată în sistemul ciparian; în Țara românească sistemul latino-italian al lui Eliade Rădulescu; în Bucovina sistemul de reacțiune al lui Pumnul; numai Moldova rămăsese în direcția deplin sănătoasă, consfințită prin școala literară inaugurată dela 1840 cu Constantin Negruzzi, Kogălnicean, Alecsandri.

„Aceste diferite curente au diferențiat și limba din cărțile bisericești. Școala ardeleană pornită dela Blaj, voină să curețe limba cât mai mult de vechiul slavonism, în loc de „Doamne miluește“ a pus „Doamne îndură-te spre noi“, în loc de „întru mulți ani, stăpâne“ a pus „întru mulți ani, dispunătorule“, în loc de „Sfântul Duh“ a pus „Sântul“ sau „Sfântul Spirit“, în loc de „slavă“ a pus „mărire“ și alte multe.

„In opera așa de însemnată a unificării culturale a neamului, ca urmare firească a marii Uniri politice, este necesar să se organizeze fără întârziere și unificarea și uniformizarea limbii în cărțile bisericești, începând cu Sfânta Liturghie și cu celelalte cărți de ritual și de servicii religioase: Octoih, Molitvelnic, Triod, Penticosar, etc. etc.

„Inițiativa și îndemnul pentru această lucrare propunem să plece dela Academia Română și să se îndeplinească sub auspiciile ei printr'o comisiune compusă din câte un reprezentant delegat dela Mitropoliiile din București, Sibiu, Blaj, Cernăuți, și Arhiepiscopia din

Chișinău, doi delegați ai Academiei și doi muzicanți bisericești cu misiunea de a controla textele din punctul de vedere al ritmului muzical pentru cântare.

„Textele aprobate de această comisiune să devină proprietatea autorităților bisericești: Mitropolii și Episcopii, care să le poată publica în modul ce îl vor găsi mai potrivit după trebuințele clerului și ale poporului credincios, dispunând, ca tipărirea să fie numai corecta reproducere a textelor aprobate fără nici un fel de abatere dela ele.

„Decisiunea luată de Academie asupra acestei propuneri este comunicată Ministerului Cultelor, spre a fi executată în înțelegere cu autoritățile bisericilor românești indicate mai sus, care să-și desemneze delegații, procurând ministerul pentru această lucrare mijloacele materiale necesare“.

Zilele acestea Academia Română s'a adresat Ministerului Cultelor și Artelor pentru întuirea comisiunii, care să procedeze la realizarea acestei decisiuni. Academia a desemnat în comisiune pe d-nii M. Sadoveanu, G. Murnu și Oct. Goga.

Biserica noastră, cum este firesc, nu poate decât să salute cu bucurie această inițiativă, de mare însemnatate în ceea ce privește cristalizarea și menținerea unității culturale a neamului.

In chestia unificării organizației noastre bisericești.

De : avocatul Ioan Preda, juriscons.
Consistorului arhidiecezan.

(Continuare)

Sistemul electiv a suferit în noul proiect și statut o modificare sistematică: Intru cât acestea mențin în viitor modalitatea alegerii numai pentru membrii corporațiilor și ai oficiilor, adică pentru adunările generale și consiliile parohiei, protopopiatului și eparhiei; iar pentru capii și conducătorii acestora nu.

In privința acestora din urmă și anume în privința instituirii în posturi a parohilor și a protopopilor dispune noul statut de organizare în art. 66 și 68: *că organele de cădere vor stabili printr'un regulament special modalitatea de instituire a acestora în posturile vacante.*

Cari au să fie aceste organe cu cădere? Noul statut nu ne spune. După părerea mea poate fi numai unul. Și anume numai Congresul național bisericesc, căci acesta singur este în drept a aduce legi valabile pentru întreaga biserică.

Episcopii și mitropolii se vor alege în viitor, în sensul art. 12 din proiect, de Congresul național bisericesc împreună cu Adunarea eparhiei vacante. Art. 168 și 172 din statut, care regulează de altcun amănunțit modul de alegere — analog dispozițiilor din § 97 și următori ai

Statutului organic șagunian — nu pomeneste nimic despre participarea eparhiei vacante la alegerea episcopului său. Și așa rămâne deocâmdată dubiu, dacă participă și eparhia vacantă — și în ce proporție la alegerea episcopului ei?

Alegerea arhierilor-vicari o efectuește Sf. Sinod și confirmarea lor se face prin decret regal. Iar vicarul *personal* și-l poate numi fiecare episcop însuși, având și dreptul a-i defige însuși sfera activității sale.

Noul proiect și statut organizează biserica în aceleași părți constitutive și aproape cu aceeași sferă de competență și activitate, ca și Statutul organic șagunian. Numai cât că comitetele parohiale și protopresbiterale de azi le numește consilii parohiale și protopresbiterale, consistoriile eparhiale le numește consilii eparhiale, iar consistoriul nostru mitropolitan de azi îl numește consiliu central bisericesc, fiindcă va forma oficiul și forul central în permanență pentru întreaga biserică.

Consiliile eparhiale se vor împărți, ca și după Statutul organic șagunian în 3 senate numite secții. Și anume, secția administrativă bisericească, care se compune numai din clerici hirotoniți. Secția culturală și secția economică. Aceste două se compun în $\frac{1}{3}$ parte din clericii și $\frac{2}{3}$ părți mireni. Numărul consilierilor va fi de fiecare secție 6, dintre cari însă tot numai câte 2 salarizați. — Consilierii onorari se aleg pe 6 ani — cât durează un period electoral; cei salarizați, referenții, sunt după un an de probă stabili.

Sfera de activitate a acestor secții este analogă cu aceea a senatelor din Statutul organic șagunian. Secțiile se întrunesc și în ședințe comune — plenary —, în care au să se decidă chestiile de principii, cele amintite în § 140 Stat. org. șag. îndeosebi cumpărarea și vinderea imobilelor, care reclamă *chiar și încuviințarea adunării eparhiale*; o recerință aceasta care va face cumpărarea și vinderea de realități în cele mai multe cazuri imposibilă!

Pe lângă consilii va avea fiecare parohie, epitropia parohială și fiecare protopopiat: epitropii săi protopopești, 4 la număr: aleși tot pe câte 6 ani și cu misiunea de a administra averea parohiei și respective a protopopiatului.

Afară de aceste organe, parohia mai poate avea, în sensul organizării proiectate, *comitete parohiale*, sub care numire se vor înțelege în viitor *comisiuni* alese pentru înfrumusețarea bisericilor și a cimitirelor, pentru îngrijirea și ajutorarea orfanilor, a bolnavilor ș. a.

Protopopiatele însă pe lângă consiliu și epitropia protopopească vor trebui să aibă în viitor și o așa numită *judicătoria protopopiatului*, compusa din 3 preoți și 3 supleanți, aleși verosimil și acestia tot pentru câte 6 ani, ca și ceilalți funcționari ai parohiei și protopopiatului.

Chemarea principală a acestei judecătorii este: să judece în prima instanță, și eventual să aplanceze toate cauzele disciplinare ale personalului bisericesc din protopopiat. Mai departe să judece și reguleze diferențele de stolă. Să privegheze asupra purtării fețelor bisericești și a matricolelor și celorlalte acte parohiale. Ea are să îndeplinească și alte misiuni, ce i-s'ar încredința din partea forurilor superioare.

Întrucum parohia și protopopiatul, tot asemenea și episcopia sau eparhia va mai avea în viitor pe lângă consiliu eparhial un așa numit *Consistorul eparhial spiritual*, constător din 3 preoți cu cunoștințe speciale canonice și juridice, numiți de episcopi sau aleși de adunarea eparhială pe 6 ani și întăriți prin decret regal.

Chemarea acestui consistor este: judecarea abaterilor grave de natură bisericească, săvârșite de membrii clerului și de celalalt personal bisericesc. — El formează în cauzele mai sus pomenite instanța a doua și apoi Consistorul spiritual central a treia și ultima instanță.

Alcătuitorii proiectului și statutului au dat, cum se vede, o deosebită atențiune afacerilor disciplinare ale fețelor bisericești. Nu știm pentru gravitatea ori mulțimea lor; sau poate pentru deosebita însemnătate și valoare a acestor fețe bisericești!

Corporațiunile reprezentative și legiuitoare sunt în noul proiect și statut aproape aceleași ca și în Statutul organic șagunian și aproape cu aceeași sferă de activitate, dar cu numiri noi și în parte cu un număr redus de membri.

Adunarea parohială — sinodul parohial de azi — se compune, lucru natural, din totalitatea membrilor săi din parohie. Adunarea protopopească constă din 24, iar adunarea eparhială — sinodul nostru eparhial de azi — după estensiunea eparhiilor — din 30, 45 sau 60 de membri, a treia parte clericali aleși de preoțime și $\frac{2}{3}$ părți aleși de mireni tot pentru câte 6 ani.

Sfera de activitate sau atribuțiunile acestor adunări sunt aproape identice cu cele din Statutul org. șagunian și din regulamentul pentru administrarea afacerilor epitropicești. O deosebire află numai într'aceea, că în sensul noului statut chiar și hotărârile adunării eparhiale sunt valide numai dacă se *aprobă* din partea episcopului. Art. 166 în statut.

Alegerile pentru toate adunările: parohială, protopopească și eparhială sunt directe și se fac în adunările parohiale pentru mireni și în colegii electorale pentru clerici. Numai alegerile la Congresul național bisericesc sunt indirecte, deputații pentru acest congres alegându-se de adunările eparhiale, din fiecare eparhie 6, doi clerici și patru mireni.

Mitropoliile vor avea în viitor tot numai aceeași organizație ca eparhiile. Drepturile ierarhice ale mitropoliților sunt rezervate, având mitropolitul de a supraveghea pe episcopii sufragani, a le acorda concedii și a-i convoca la consfătuiri asupra chestiunilor bisericesti din mitropolie. Congresul nostru de azi va înceta după terminarea afacerilor comune ale mitropoliei și după efectuarea noii organizări.

Din cele expuse se vede, că alcătuirii noului proiect de lege și statut nu s'au abătut mult dela principiile fundamentale conducătoare din Statutul organic șagunian. Și astfel noi ardelenii am putea fi mulțumiți cu cuprinsul aceluia proiect și statut în cazul, când s'ar lăsa activității adunărilor eparhiale și în viitor libertate deplină și nu s'ar face rezultatul muncii lor printr'aceea iluzoriu, că se face atârănător de bună voința episcopului.

În biserica noastră n'a pătruns încă dogma infalibilității. Și nici să nu încercăm a o introduce.

De încheiere observ, că aș fi dorit să văd mai bine precizat în proiectul de lege raportul între biserică și stat. Aș fi dorit să se știe hotărât: ce dă și ce pretinde statul dela biserică? Și îndeosebi: cum își va exercita statul dreptul de control în afacerile bisericesti?

O evidentă manciatitate și un hotărât neajuns pentru biserică însă este, dacă nu i-se dă ei dreptul de a-și putea executa hotărârile sale cu ajutorul judecătorilor sau al forurilor administrative. Un drept acesta, pe care, sub dominațiunea ungurească, biserica noastră din Ardeal l-a avut și de care ea nu poate fi lipsită.

Să ne închipuim numai, cum se va face, dacă biserica pe un episcop defraudant, sau pe un parohian, care nu plătește de voie bună impozitele bisericesti, va fi necesită să-l urmărească pe cale judecătorească, sau să-l arete dlui ministru de culte, pentru ca să-și poată scoate competențele sale dela dânsii?!

(Telegr. Rom).

(Sfârșit)

Adevărul.

Silnicia de mult încearcă să asuprească adevărul. Vechiu și ciudat războiu! Toate eforturile violenței nu pot slăbi adevărul și nu slujesc decât la întărirea lui și mai mare. Toate luminile adevărului nu sunt în stare să potolească violența și nu fac decât s'o irite și mai mult. Când forța e în luptă cu forța, cea care e mai puternică, nimicește pe cea care e mai puțin puternică. Lupta nu rămâne nedecisă, căci silnicia are putere limitată, aceasta din porunca lui Dumnezeu, care conduce

lucrurile pentru gloria adevărului, pentru că adevărul trăiește în veci și triumfă în luptă cu dușmanii lui și pentru că e veinic și puternic ca însuși Dumnezeu.

Pascal.

Civilizația.

Civilizația Europei e ca o mașină de tocat, ea consumă popoarele, pe cari le cuprinde; extermină, stârpește rasele, cari împiedică mersu-i cuceritor. E o civilizație de canibali; ea apasă pe cei slabi și se îmbogățește în paguba lor. Seamănă pretutindeni gelozie și ură, face zid înaintea ei. Puterea toată îi vine din faptul, căși concentrează toate puterile spre unicul scop de a se îmbogăți... Sub numele de patriotism nu se ține de cuvântul dat, își întinde fără rușine lațurile țesute din minciuni; ridică idoli giganti și monștri în templele Dobânzii, zeul pe care-l adoră. Noi profetizăm fără nici o șovăire, că acest lucru nu va ține totdeauna...

Rabindranath Tagore.

Ș T I R I

I. P. S. Sa Mitropolitul nostru Nicolae, după cum aflăm cu multă bucurie, — grație bunei îngrijiri, de care s'a împărtășit în decursul convalescenței Sale la Viena — la 25 Februarie a. c. s'a înapoiat deplin restabilit la reședința Sa.

Personale. PP. SS. LL. Episcopul nostru diecezan Iosif și Arhiereul nostru Filaret au plecat ieri, Sâmbătă, la Sibiiu, unde vor lua parte la ședințele Consistorului mitropolitan și ale Congresului național-bisericesc.

Un dar al M. S. Regelui. Administrația Casei școalelor a fost autorizată a primi donația făcută de M. S. Regele constând din două terenuri în comuna Predeal, județul Prahova, unul în suprafață de 50.000 m. p. pentru înființarea unei școale normale, celalalt în suprafață de 7.977 m. p. pentru înființarea unei grădini de copii.

On. oficii parohiale din județul Caraș-Severin, cari până acum n'au satisfăcut ordinațiunei consistoriale ddo 21 Decembrie 1924 Nr 5184 E/1924, sunt din nou invitate să provadă fără amânare tipăritura primită cu datele referitoare la proprietățile agricole ale parohiilor și filiilor, având a înainta tipăritura Consistorului eparhial în timpul cel mai scurt posibil.

Ședințe. În vederea ședințelor Congresului național-bisericesc, delegațiunea congresuală pentru unificarea organizației bisericesti este convocată în ședință pe ziua de 28 Februarie a. c., iar Consistorul mitropolitan pe Duminecă, 1. Martie a. c., după terminarea sf. liturgii.

Sărbătorirea dlui prof. Dr. V. Babeș. Peste o sută de parlamentari din toate partidele, oameni de știință, profesori, industriași, comercianți, ziariști și studenți bănățeni au sărbătorit în ziua de 18 Februarie a. c., printr'un banchet la Athénée Palace în București, pe savantul profesor bănățean Dr. V. Babeș.

La această sărbătoare a științei românești, care a fost prezidată de P. S. Sa Episcopul nostru diecezan Iosif, cei mai iluștri bărbați ieșiți din acest colț de țară au închinat pentru ilustrul om de știință bănățean Dr. V. Babeș, care — precum odinioară V. Babeș, Al. Mocioni și Cor. Brediceanu au fost gloria Banatului —, și d-sa azi adaugă la această glorie și la prestigiul științei și țării românești.

„Victoria“, institut de credit și economii în Arad emite 130.000 bucăți acții în valoare nominală de câte 100 Lei în scopul urcării capitalului societății de la 12.000.000 Lei la 25.000.000 Lei. Din aceste acții noi 120.000 bucăți se pun la dispoziție acționarilor vechi, astfel că fiecare acționar poate opta după fiecare acție veche câte o acție nouă cu prețul de 120 Lei, iar restul de 10.000 buc. acții se pun la dispoziția neacționarilor cu prețul de 160 Lei și acționarilor vechi, pentru întregirea stocului lor de acții, cu prețul de 120 Lei. Dreptul de optare și subscriere se poate exercita până la 31 Martie 1925.

Osemintele lui N. Bălcescu. În urma cercetărilor făcute la fața locului de autoritățile din Palermo, în prezența unui delegat al școlii românești de arheologie din Roma, s'a găsit groapa, care adăpostește osemintele lui N. Bălcescu. Din nefericire însă, fiind groapa colectivă, în care — după obiceiul viemurilor — se îngropau numeroase cadavre de oameni săraci și necunoscuți, identificarea osemintelor a fost imposibilă.

Față de această constatare, dl prof. Pârvan, dir. școlii din Roma, a propus guvernului, că să se ridice un cenotaf lângă groapa, unde a fost înmormântat marele patriot și scriitor și să se așeze o placă comemorativă pe casa, în care a locuit el în Palermo.

A apărut. Cine sunt pocăiții? Apostolii minci-noși în biblie și în istorie. Broșura aceasta formează Nr. 1 din seria „Pocăiții“ editată de părintele Dr. Nicolae Brînzeu, canonic în Lugoj. Prețul unei broșuri 8 Lei, plus spesele poștale. La comanda peste 10 exemplare 25% rabat.

Care sunt binefacerile? O persoană, sosită de curând din Rusia, descrie în coloanele unui ziar din Varșovia situația rusească în următoarele: Lumea din Rusia trăiește în mare mizerie. Cine nu-i comunist, poate să moară de foame, căci nu i se dă nici o ocupație. Bani nu sunt, prin urmare nime nu poate cumpăra sau vinde nimic. Orașele sunt pline de cerșitori. Rusia actuală este un mare cimitir, care crește zilnic. Ziarele vorbesc totuși de bună stare, de întruniri, conferențe, discursuri; — foametea stăpânește de jur împrejur, și numai frunțașii comuniști se pot plimba prin magazine și să cumpere — ei au cu ce — lucrurile scumpe. Egalitatea (!)

între oamenii din Rusia este aceea, că cei mai mulți mor de foame, iar cei puțini pot să mănânce fiecare pentru doi și trei. Și mai ales pot să-și cumpere rachiu, — debitele sporesc în belșug sub scutul sovietelor. Iată binefacerile comunismului în Rusia de astăzi, în care înflorește furturile, jafurile, omorurile și sinuciderea în proporții necunoscute până acum.

CONCURS.

În înțelesul ordinațiunii Venerabilului Consistor diecezan ddto 22 Iunie 1922 Nr. 2374 B. și ddto 9 Ianuarie 1923, Nr.22 B. se descrie din nou concurs pentru îndeplinirea parohiei de cl. I din comuna *Moldova-nouă* cu filiile ei Padina Matei și Ștaerul Boșneagului, din protopresbiteratul Bisericii albe, cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Foaia Diecezană“

Emolumentele:

1. Salar-premiu anual dela societatea U. D. R. fără de ajutorul de stat (congrua), 13.030. Lei.
2. Dela aceeași societate anual 24 m³ lemne de foc cl. I adus acasă de ocolul silvic din loc, plus 16 m³ lemne cl. I ca relut în bani, având alesul preot dreptul de reducere la toate prețurile alimentelor din depositul ocolului silvic din loc.
3. Cortel liber în casa parohială cu supraedificatale economice, fără grădina de legume.
4. Venitele stolare și birul uzitat.
5. Recurenții vor avea să-și înainteze petițiile de concurs, instruate cu documentele necesare conform Regulamentului pentru parohii și adresate comitetului parohial din Moldova-nouă, Prea On. Oficiu protopresbiterat din Biserica albă în Vârșet.

Comuna bisericească așteaptă dela alegândul preot, ca se dea deosebită atențiune amvonului.

Doritorii de a ocupa acest post sunt poștiți a se prezenta în vre-o Duminecă sau sărbătoare în sf. biserică, dar numai sub întretimpul concursului și nici decum în ziua de alegere, spre a-și arăta dexteritatea în oratorie, cântare și tipic.

Moldova nouă, din ședința comitetului parohial ținută în 10/13 Septembrie 1924.

Constantin Stroia m. p.   **Alexandru Moisi** m. p.
președ. com. paroh.   not. com. paroh.

În conțelegere cu mine: *Traian Oprea*, protopresb. ort. rom.
Nr. 4230. B. ex 1924.

Concursul de față se publică cu observarea, că în punctul 1. din emolumente se cuprinde relutul pentru lipsa sesiunii parohiale și alte adause revocabile.

Caransebeș, la 24 Sept. 1924.

Un clopot de vânzare!

Comuna bisericească din FERENDIA vinde în condițiuni favorabile un clopot de alamă în greutate de 200 kg, turnat în a. 1922.

Condițiunile se pot afla la Oficiul parohial.

Imbrăcați-Vă

numai la croitoria

Bugaru & Schill

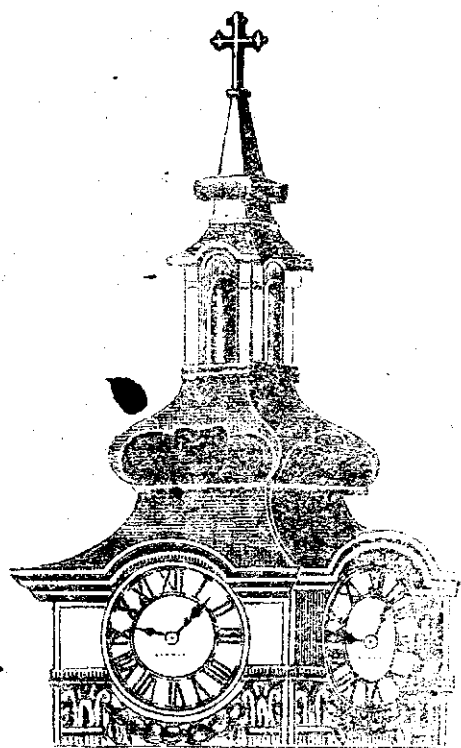
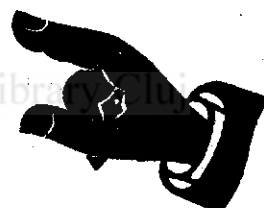
Caransebeș, Strada Logojului

Atelier modern
pentru confecționarea
hainelor bărbătești, Confecționează reverenzi pentru domnii preoți și tot felul de haine civile după cel mai nou fason.

Serviciu prompt și real.

Comandele din afară se execută în timpul cel mai scurt.

CEASORNICAR ȘI MECANIC

FRIDERIC GROCHOWINA

CARANSEBEȘ

Str. EPISCOP POPASU
(Institutul teologic)

Furnizează, montează și preia reparaturile ceasurilor dela biserici

7-10